

Buugga Xeerka iyo Nidaamka ee Waaxda Booliiska Minneapolis

Tirada:
5-300

Cadadda Shanaad - Xeerka Anshaxa iyo Isticmaalka Xoogga

Isticmaalka Xoogga

5-301

Isticmaalka Xoogga

(09/08/20) (12/22/20) (03/12/21) (01/01/23) (xx/xx/23)

Dib u eegis lagu sameeyay xeerarkii hore: (10/11/02) (10/16/02) (08/17/07) (12/15/09)
(10/01/10) (04/16/12) (06/01/12) (09/23/15) (07/28/16) (08/18/17) (06/16/20) (07/17/20)

I. Ujeedo

A. Xurmada Nolosha

Xurmada nolosha iyo ilaalinta dadwaynaha ayaa ah tiirarka udub dhexaadka u ah adeegsiga xeerka xooga ee MPD. Saraakiishu waa in ay aqoonsadaan oo ay ixtiraamaan xurmada nolosha iyo qiimaha nolosha aadanaha oo dhan, iyo baahida loo qabo in qof kasta loola dhaqmo si sharaf leh oo aan eex lahayn.

B. Xeerka Shuruudaha Gobolka

Sharciga MN Qaybta 626.8452 wuxuu u baahan yahay MPD inay dejiso oo ay xoojiso xeer qoran oo lagu maamulayo isticmaalka xoogga, oo ay ku jiraan xoogga dilaaga ah iyo tabobarka hore ee adeegga ee dawlad-goboleedka iyo adeegga gudaha ee adeegsiga xoogga dhammaan shaqaalaha MPD ee la dhaariyey.

Xeerkan waa in dib loo eego sannad kasta.

C. Ujeeddada Cutubka Isticmaalka Xoogga

1. In xoog loo adeegsado qof ka tirsan bulshada waa tallaabo muhiim ah, waana in sidaas loo aqoonsadaa.
2. dhaqamada isticmaalka xoogga ee saraakiisha waxay saameeyaan kalsoonida bulshada iyo sharcinimada, iyo awooda saraakiisha inay la shuraakoobaan bulshooyinka si kor loogu qaado badbaadada dadweynaha iyo badbaadada sarkaalka.
3. Saraakiisha MPD waxaa loo fasaxay in ay awood u adeegsadaan inta ay ku guda jiraan waajibaadkooda si ay u gaaraan ujeedo sharci ah, ilaalinta kuwa kale, iyo in ay naftooda difaacaan.
4. Awooda isticmaalka xoogga ma aha mid xad-dhaaf ah, waxayna ku xiran tahay shuruudaha dastuurka Mareykanka iyo kan gobolka Minnesota, Minnesota iyo sharciga federaalka, iyo xeerarka iyo siyaasadaha magaalada Minneapolis.
5. Qodobbada cutubkani waxa ay doonayaan in ay:

Error! Reference source not found.

Bogga 2 of 18

- a. In la aqoonsado bini'aadantinimada, sharafta iyo xuquuqda madaniga ah ee shakhsiyaadka.
- b. In la fududeeyo u hoggaansanaanta sharciga, iyadoo la siinayo dhammaan shaqaalaha MPD ee la dhaariyay xeerar iyo habraacyo cad oo joogto ah oo ku saabsan adeegsiga xoogga inta ay ku hawlan yihiin waajibaadkooda rasmiga ah.
- c. Hubi in xeerarka MPD ee ku saabsan isticmaalka xoogga:
 - Kor u qaadida badbaadada dadweynaha,
 - Hubi in saraakiishu ay ku lug yeeshaan adeegsiga xoog aan takoor lahayn,
 - In la yareeyo duruufaha ay lagama maarmaanka u tahay isticmaalka xoogga.
 - Kor loo qaado badbaadada sarkaalka, iyo
 - Hubi isla xisaabtanka marka saraakiisha MPD ay adeegsadaan awood aan waafaqsanayn sharciga ama xeerka.
- d. Dhis kalsoonida dadweynaha in saraakiishu ay si joogto ah ugu dhaqmaan ujeedooyinka fulinta sharciga, baahiyaha bulshada iyo qiyamka, iyo danta badbaadada dadweynaha.

II. Qeexitaano

Xaalad-dajinta: In la qaado tallaabo ama la xiriiro hadal ama hadal la'aan inta lagu guda jiro la kulanka xoogga suurtagalka ah ee isku dayga ah in la dejiyo xaaladda iyo in la yareeyo degdegga khatarta ah si waqti dheeraad ah, ikhtiyaari, iyo dhaqaale loogu yeero si loo xaliyo xaaladda iyada oo aan la helin. isticmaalka xoog ama la dhimo xoogga lagama maarmaanka ah. Kor-u-qaadista waxaa ku jiri kara adeegsiga farsamooyinka nabad sida joogitaanka amarka, la-talinta, digniinta, qancinta afka, iyo dib u habeynta xeeladda.

In aan La beegsan: In aan la beegsan waa go'aan istiraatiijiyadeed oo ah in laga tago, dib loo dhigo xidhiidhka, ama dib loo dhigo haynta qofka marka aanay jirin baahi degdeg ah oo ah in la xiro.

Duruufaha Baxsan: Xaalad degdeg ah oo naadir ah oo u baahan tallaabo degdeg ah si looga hortago khatarta nolosha ama waxyeello halis ah oo ku socota mid kale.

Carar: Waa dadaal uu la beegsado sameeyo si uu uga fogaado in la xiro ama la qabto iyadoo la baxsanayo gargaarka baabuur la'aan.

Dhaawaca Jirka ee Wayn: Dhaawac jidheed kaas oo abuura ixtimaal sare oo dhimasho ah, ama sababa khalkhal joogto ah oo halis ah, ama keena khasaare joogto ah ama daba dheeraada ama daciifa shaqada xubin kasta oo jidheed ama xubin kasta, ama waxyeelo kale oo jidheed oo halis ah.

Ujeedo macquul ah Xoog: Qadarka iyo nooca xoogga loo tixgalin doono mid caqli gal ah oo macquul ah sarkaalka "eex maaha" ee goobta, oo ay taageerayaan xaqiiqooyinka iyo duruufaha loo yaqaan sarkaalka wakhtiga xoogga la isticmaalay.

Xoog la soo sheegi karo: Xoog la isticmaalo oo loo baahan yahay in uu yeesho heer ka mid ah Warbixinta Xoog-bixinta si waafaqsan xeerkan iyo xeerka Isticmaalka Xoogga la soo sheegi karo (P&P 5-302).

Dabeecadaha La beegsadaha

U Hogaansama: Qofka uu la xidhiidhay sarkaalku waxa uu qirayaa jihada ama amarada sharciga ah ee la bixiyay mana bixiyo iska caabin xoog leh, firfircoon, dagaal ama daran.

Iska caabin dadban: La beegsadaha ma waafaqsana awaamiirta sarkaalka mana la shaqaynayo laakiin waxa uu qaadayaa oo kaliya tillaabada jidheed ee ugu yar si uu uga ilaaliyo sarkaalka in la beegsadaha la xidho oo uu xakameeyo. Tusaalooyinka waxaa ka mid ah:

- Mid taagan oo aan ku socon jihada sharciga ah.
- Si fudud u dhaca oo diida inay isticmaalaan awooddooda si ay u dhaqaaqaan (oo noqdaan "miisaan naf iska qaadis ah").
- Ku haysashada shay go'an ama ku xirid gacmaha mid kale inta lagu jiro dibad-bax ama mudaaharaad.

Iska caabin Firfircoon: La beegsadaha afkiisa ama ficilkiisa jidheed waxaa loogu talagalay in laga ilaaliyo sarkaalka inuu la beegsadaha dhigo xabsiga oo uu xakameeyo laakiin aan lagu tilmaamin inuu waxyeeleeyo sarkaalka. Tusaalooyinka waxaa ka mid ah:

- Socod ama cararid.
- Jebinta meesha sarkaalku ku dhaganyahay.

Dhaawac jidheed oo si toos ah u soo socda:

Iska caabinta Gardarada ah ama Weerar: La beegsadaha ayaa soo bandhigaya ulajeedka lagu waxyeeleynayo sarkaalka, naftooda ama qof kale iyo in laga ilaaliyo sarkaalka inuu la beegsadaha dhigo oo uu gacanta ku dhigo. Gardarada waxa laga yaabaa in ay isku muujiso la beegsadaha:

- Qaadashada mowqif dagaal.
- Feer, laad, ku dhufasho.
- Qaadista tillaabooyin kale oo keeni kara khatar dhaawac jireed oo soo socota sarkaalka ama mid kale.

Iska caabinta Gardarada daran ama Weerarka daran: La beegsadaha ficilkiisu waxay u badan tahay inay u keenaan dhimasho ama dhaawac weyn oo jidheed sarkaalka, naftooda ama mid kale. Tallaabooyinkan waxaa ka mid noqon kara:

- Isticmaalka hubka.
- Isticmaalka hub mudacyaal madaxa ku leh ama sakiin leh.
- Xoog jidheed oo aad u daran.

Waxyelo Jireed oo Laxaad leh: Dhaawac jidheed kaas oo ku lug leh ku meel gaadh laakiin cillad la taaban karo, ama keena khasaare ku meel gaadh ah ama khasaare laxaad leh oo ku yimaadda xubin kasta oo jidheed ama xubin kasta, ama keenta jab xubin kasta oo jidhka ah.

Isticmaalka Xoog: Ula kac, toos ah ama aan toos ahayn, xiriir jireed oo sababa xanuun ama dhaawac ama xaddidaya dhaqdhaqaaqa qof. Si ula kac ah oo qof loo geliyo cabsida xiriirkaas, ama loogu hanjabayo xiriirkaas, sidoo kale waxay ka dhigan tahay xoog. Tan waxaa ku jira, laakiin kuma koobna:

- Isticmaalka hub kasta, walax kasta, baabuur, qalab, Shey, aalad ama xayawaan keena xanuun ama keena dhaawac kale.
- Garaac kasta oo jirka ah oo lagu sameeyo qayb ka mid ah jirka kale.
- Taabasho kasta oo jidheed ama hanjabaad ah oo uu la kulmo sarkaalku ama hub keena ama u hanjaba inuu xanuun ama dhaawac u geysto qof kale.
- Taabasho kasta oo jidheed ama hanjabaad jidheed oo uu sameeyo sarkaalku taas oo keenta xakameyn ama faragelinta jireed ee dhaqdhaqaaqa jireed ee qof kale.
- Daboolista ama soo bandhigida hub, marka lagu hawlan yahay la beegsade ama la beegsadeyaal.

Xoog-hooseeya: Xoog aan loogu talagelin oo leh suurtoalnimada hoose ee keenista dhaawac.

Xoog aan dilaa ahayn: Xoog aan lahayn suurtoalnimada macquulka ah ee keenaya ama abuuraya khatar la taaban karo oo dhimasho ah ama dhaawac weyn oo jidheed. Tan waxa ku jira, laakiin aan ku xaddidnayn, hoos-u-dhigid jir ahaan, xakamaynta, qabashada, xirista ama maaraynta jir ahaaneed ee qof kasta. Waxa kale oo ka mid ah isticmaalka dhabta ah ee hubka aa dilaaga ahayn iyo hubka kale ee aan sida caadiga ah loo tixgalin fursadaha xoogga dilaaga ah, marka loo isticmaalo si waafaqsan tababarka MPD iyo xeerka.

Hubka Aan Dilaaga ahayn: Hubka aan lahayn macquul nimada oo keeni kara ama abuuraya khatar la taaban karo oo dhimasho ama dhaawac weyn oo jidheed.

Xoogaga dilaaga ah: Sharciga MN qaybta 609.066 waxa uu dhigayaa in Xoogaga dilaaga ah macnihiisu yahay: "Awoodda uu jilaagu u isticmaalo ujeedada keentay, ama ay tahay in jilaagu si macquul ah u ogaado waxay abuurtaa khatar la taaban karo oo keeni karta dhimasho ama dhaawac weyn oo jir ah. Adigoo isticmaalaya qori si ula kac ah oo aan ka ahayn qori ay ku raran yihiin rasaas yar yar oo uu isticmaalo sarkaalka nabada ee ku jira baaxadda waajibaadka rasmiga ah, jihada qof kale, ama gaadhiga qof kale la aaminsan yahay inuu ku jiro, ayaa ka kooban. xoog dilaa ah."

III. Xeerka

A. Heerarka Sharciga iyo Oggolaanshaha

1. Heerarka Dastuuriga ah ee Maraykanka

Wax ka beddelka afraad ee dastuurka Maraykanka iyo qaybta 10aad ee sharciga xuquuqda dastuurka Minnesota:

"Xuquuqda ay dadku u leeyihiin inay ku badbaadaan dadkooda, guryahooda, warqadahooda, iyo saamaynta ka dhanka ah baaritaannada iyo qabashada aan macquulka ahayn waa inaan lagu xadgudbin; mana jirto wax dammaanad ah oo la soo saari karo marka laga reebo sabab macquul ah, oo lagu taageerayo dhaar ama caddayn, gaar ahaanna qeexaya goobta la baarayo iyo qofka ama waxyaabaha la qabanayo."

2. Oggolaanshaha sharciga ah

Sharciga MN qaybta 609.06 Subd. 1 wuxuu leeyahay: "Marka laga reebo sida kale ee lagu sheegay qodobbada 2 iyo 3, xoog macquul ah ayaa loo isticmaali karaa ama loo adeegsan karaa qof kale iyada oo aan oggolaansho laga helin kan kale marka xaaladaha soo socda ay jiraan ama jilaagu si macquul ah u rumaysto inay jiraan:

Marka uu isticmaalo sarkaal dawladeed ama mid caawinaya sarkaal dadweyne oo hoos yimaada hagidda sarkaalka dadweynaha:

- Marka la fulinayo xadhig sharci ah; ama
- Marka la fulinayo habraaca sharciga ah; ama
- Marka la fulinayo amarka maxkamadda; ama
- Marka la fulinayo waajibaad kasta oo kale oo lagu soo rogay sarkaalka dadweynaha sharci ahaan.

B. Mabaadi'da Hagaya Xoogga

1. Iska ilaali inaad xoog isticmaasho marka ay suurtagal tahay

Saraakiishu waa in ay la falgalaan xubnaha bulshada oo ay xaliyaan dhacdooyinka iyaga oo aan isticmaalin xoog, oo ay ku jirto iyada oo loo marayo xeeladaha kicinta, marka ay suurtagal tahay.
(eeg [IV-D])

2. Istimaal xoog ujeedadiisu macquul tahay

Saraakiishu waa inay adeegsadaan awood la socota qaabka go'aan-qaadashada muhiimka ah, iyo keliya marka nooca gaarka ah ee xooggaas uu yahay mid ujeedadiisu macquul tahay, lagama maarmaanka ah, oo u dhiganta khatarta sida macquulka ah wakhtigaas.
(fiiri IV-A)

3. Wax ka beddelka ama joojinta xoogga

Saraakiishu waa inay beddelaan ama joojiyaan isticmaalka xoogga marka ay khatartu hoos u dhacdo ama marka shakhsiga la xakameeyo.
(eeg [IV-A-3-b])

4. Muuji ixtiraam iyo karaamo

Saraakiishu waa in ay mar walba ku dhaqmaan si anshax sare leh, xirfad shaqo, ixtiraam shacabka iyo karaamada dadka oo dhan waxayna ku dhaqmaan iyagoon takoor iyo eex lahayn.
(eeg P&P 5-102, P&P 5-103 iyo P&P 5-104)

5. Kor u qaadida kalsoonida

Saraakiishu waa in ay u dhaqmaan qaab kor u qaadaya kalsoonida MPD iyo bulshooyinka ay u adeegto.
(eeg P&P 5-102)

6. Waajibka xaalad-dejinta

Saraakiishu waxay leeyihiin waajibaad cad oo caddaynaya inay hoos u dhigaan oo ay isticmaalaan farsamooyinka iyo xeeladaha nabad kor u qaadista si ay u yareeyaan baahida loo qabo isticmaalka xoogga iyo kordhinta suurtoqalnimada u hoggaansanaanta ikhtiyaariga ah ee sharciga iyo amarada sharciga ah.
(eeg [IV-D])

7. Iska ilaali khatarta dhaawaca aan loo baahnayn

Saraakiishu waa inay u adeegsadaan xoog si ay uga fogaadaan dhaawac aan loo baahnayn ama halis dhaawac u gaysan karta xubnaha bulshada iyo saraakiisha.
(eeg [IV-E])

8. Aqoonso naftaada oo uga dig ujeedada

Saraakiishu waa in ay isu sheegaan in ay yihiin sarkaal sharci-fulin ah, marka ay suurtoqal tahay, ka digaan rabitaankooda ah in ay xoog adeegsadaan.
(eeg [IV-I])

9. Iska ilaali aargoosi ama ciqaab

Saraakiishu ma isticmaali karaan xoog si ay u ciqaabaan, uga aargoostaan, ama uga celiyaan qofka inuu ku lug yeesho dhaqan sharci ah.
(eeg [IV-G])

Error! Reference source not found.

Bogga 7 of 18

10. Qiyaasidda xooga si aad usoo dhaweyso

Saraakiishu waa inay si macquul ah u xisaabiyaan oo ay cabbiraan dhaqamada xoogga si ay u soo dhaweeyaan dadka naafada ah, dhalinyarada, iyo dadka da'da ah, ama ay la kulmaan caqabad xagga luqadda ah.

(eeg [IV-B])

11. Waajibka faragelinta

Officers shall recognize and act upon the duty to intervene to stop any officer from using any prohibited, inappropriate, or unreasonable force or failing to de-escalate.

(see [IV-C])

Saraakiishu waa inay aqoonsadaan oo ay ku dhaqmaan waajibaadka faragelinta si ay uga joojiyaan sarkaal kasta inuu isticmaalo xoog kasta oo mamnuuc ah, aan habboonayn, ama aan caqli-gal ahayn ama ku guul-darreysiga inuu xaaldda dajiyo.

(eeg [IV-C])

12. Waajibka ka warbixinta

Saraakiishu waa in ay aqoonsadaan oo ay ku dhaqmaan waajibaadka ah in ay soo sheegaan sarkaal kasta oo isticmaalay wax kasta oo mamnuuc ah, aan habboonayn, ama awood aan macquul ahayn, ama ku guuldareystay in ay dajiyaan xaaladda marka ay suurtagal tahay.

(eeg P&P 2-101)

13. Xoog sheeg

Saraakiishu waa inay si sax ah oo dhammaystiran uga warbixiyaan dhammaan xoogga la soo sheegi karo ee la isticmaalay iyo dhammaan indha-indheynta xoogga la soo tebin karo.

(eeg [IV-J])

14. Aqoonso caafimaadka iyo fayyo-qabka

MPD iyo saraakiishu waa in ay aqoonsadaan in caafimaadka iyo fayyo qabka sarkaalku ay udub dhexaad u yihiin saraakiisha si wax ku ool ah oo sharci ah uga jawaabaan xaaladaha walaaca sareeyo.

(eeg P&P 3-500)

15. La xisaabtanka saraakiisha

MPD iyo saraakiishu waa inay xaqiijiyaan in saraakiisha lagula xisaabtamayo adeegsiga xoog ku salaysan takoorid, aan macquul ahayn, ama haddii kale ku xad gudubta sharciga ama xeerka.

(eeg [IV-L])

C. Isticmaalka la oggol yahay ee xoogga dilaaga ah

Sida ku cad qodobka Sharciga MN 609.066 Subd. 2:

1. Isticmaalka xoogga dilaaga ah ee uu adeegsado sarkaalka nabada isaga oo gudanaya waajibaadkiisa shaqo waxa uu xaq u leeyahay oo kaliya haddii sarkaalka si macquul ah u rumaysto, iyada oo lagu salaynayo wadarta xaaladaha sarkaalka wakhtigaas iyo iyada oo aan faa'iido lahayn, xoog ayaa loo baahan yahay:
 - a. Si aad uga ilaaliso sarkaalka nabada ama qof kale dhimasho ama dhaawac weyn oo jireed, waase haddii ay khatartu:
 - i. waxaa lagu qeexi karaa si gaar ah;
 - ii. si macquul ah ayay u badan tahay in ay dhacdo tallaabo maqnaanshaha sarkaalka fulinta sharciga; iyo
 - iii. waa in wax looga qabto iyada oo la adeegsanayo xoog wax dilaya iyada oo aan dib-u-dhac aan macquul ahayn; ama
 - b. Si loo dhaqan geliyo xirista ama qabashada, ama looga hortago baxsashada, qof uu sarkaalka nabada yaqaanno ama uu haysto sababo macquul ah oo uu ku rumaysto inuu galay ama isku dayay inuu dambi galo oo sarkaalku si macquul ah u rumaysto in qofku u geysan doono dhimasho ama dhaawac weyn oo jidheed qof kale oo hoos yimaada shuruudaha hanjabaada ee faqradda [1-a], walxaha [i] ilaa [iii], haddii aan isla markiiba la qaban.
2. Sarkaalka nabadeed waa in aanu u isticmaalin xoog wax dila qofka iyada oo lagu salaynayo khatarta uu qofku naftiisa ku keeni karo haddii uu sarkaalku uu rumaysto iney suurtagal tahayoo ayna macquultahay, iyada oo la eegayo wadarta duruufaha uu sarkaalku wakhtigaas la socday oo aan faa'iido laga helin, in aanu qofku khatar dhimasho ama dhaawac weyn oo jidheed u gaysan sarkaalka nabada ama mid kale sida waafaqsan shuruudaha hanjabaada ee faqradda [1-a], walxaha [i] ilaa [iii].

Sida ku cad qodobka Sharciga MN 626.8452 Subd. 1a:

3. Saraakiishu waa in aanay isticmaalin awood dilaa ah marka laga reebo sida uu dhigayo sharciga MN ee qodobka 609.066, iyo xataa xaaladahaas saraakiishu waa in ay marka hore eegaan dhamaan waxyaabaha kale ee macquulka ah oo ay ku jiraan ka yar talaabooyinka dilaaga ah, ka hor intaanay isticmaalin xoog wax dilaya.

Ka dig ujeedada:

4. Haddii ay suurtagal tahay, saraakiishu waa in ay isu sheegaan in ay yihiin saraakiil sharci-fulin, kana digaan rabitaankooda ah in ay adeegsadaan awood dilaa ah.

D. Cidda Xeerku Khuseeyo

Xeerkani waxa uu khuseeyaa dhammaan saraakiisha nabada ee shatiga leh ee ku hawlan gudashada waajibaadka rasmiga ah.

IV. Nidaamyada / Xeerarka**A. Xoog Macquul ah oo Ujeedo leh oo waafaqsan Xeerka Sharciga iyo Tababarada**

Shaqaalaha la dhaariyay waa in ay adeegsadaan xoog si macquul ah, lagama maarmaan ah, oo saami ahaan waafaqsan wadarta duruufaha, oo waafaqsan badbaadada dadweynaha, si loo bixiyo badbaadada sarkaal ama qof saddexaad, joojiyaan weerarka, sameeyaan xiritaan, keenaan qof ama xaalad si badbaado leh loo xakameynayo, ama laga hortagayo baxsashada, si waafaqsan qodobada soo socda:

1. Ujeedo macquul ah

- a. Shaqaalaha MPD ee la dhaariyay waa in ay isticmaalaan oo kaliya cadadka xoogga ah ee macquulka ah.
- b. Shaqaalaha la dhaariyay waa in ay tixgeliyaan wadarta xaaladaha marka ay go'aaminayaan in isticmaalka xooggu uu yahay mid macquul ah, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn kuwan soo socda:
 - i. Darnaanta dembiga ama dembiyada la soo saaray.
 - ii. Haddi uu qofku khatar degdeg ah ku keeno badbaadada sarkaalka ama kuwa kale.
 - iii. Haddi uu qofku si firfircoon uga hortagayo xadhiga ama uu isku dayayo inuu ka baxsado xadhiga cararka.
 - i. Saamaynta maandooriyaha ama khamriga ama awoodda maskaxeed ee qofka.
 - ii. Da'da, xaaladda, ama naafanimada qofka.
 - iii. Waqtiga uu heli karo sarkaal si uu go'aan uga gaaro.
 - iv. U dhawaanshaha ama gelitaanka hubka shakhsiga.
 - v. Khatarta ay u leedahay dadka ka soo horjeeda ama kuwa kale isticmaalka xoogga.
 - vi. Goobta, wakhtiga maalinta, iyo duruufaha kale ee jireed.
 - vii. Duruufaha kale ee jira.
- c. Go'aanka uu sarkaalku ku isticmaalo xoog ama xoog wax dila waa in lagu qiimeeyaa marka laga eego dhinaca sarkaalka macquulka ah ee isla xaaladdaas, iyadoo lagu salaynayo wadarta duruufaha uu og yahay ama uu arkay sarkaalku wakhtigaas, halkii

laga heli lahaa faa'iido. dib u eegis, iyo in wadarta xaaladuhu ay ku xisaabtami doonaan waqtiyada saraakiisha lagu qasbi karo inay go'aanno degdeg ah ka sameeyaan isticmaalka xooggaas.

2. lagama maarmaan

Shaqaalaha MPD ee la dhaariyey waa in ay adeegsadaan heerka ugu hooseeya ee xoogga loo baahan yahay si ay u bixiyaan badbaadada qof kasta ama shaqaale MPD, joojiyaan weerarka, xidhitaan, qof ama xaalad si badbaado leh loo xakameeyo, ama looga hortago baxsiga.

3. Saami qaybsi

Shaqaalaha la dhaariyo waa in ay yihiin oo kaliya xoogga u dhigma hanjabaadda, falalka, iyo heerka iska caabinta uu qofku bixiyo.

a. Heerka khatarta

Mar kasta oo ay khatartu badato oo ay aad ugu dhowdahay in khatartu ay keento dhimasho ama dhaawac jidheed oo halis ah, way sii badanaysaa heerka xoogga lagama maarmaanka u ah in laga gudbo.

b. Awood beddel

Marka ama haddii qofku bixiyo iska caabin yar, shaqaaluhu waa inay yareeyaan tirada ama nooca xoogga si waafaqsan.

c. Xakamaynada

Xoog jidheed looma adeegsan karo shakhsiyaadka xannibaadda, marka laga reebo sida macquulka ah ee looga hortagayo baxsashadooda ama looga hortagayo dhaawac jidheed ku soo wajahan shakhsiga, sarkaalka, ama qof kale. Xaaladahan, kaliya cadadka xoogga lagama maarmaanka u ah in lagu xakameeyo xaaladda waa in la adeegsadaa. Xoogga loo isticmaalo qof la xakameeyey ama gacanta laga katiinadeeyay waa in lagu eegaa baaritaan dheeraad ah oo lagu go'aaminayo macquulnimada.

4. Waafaqsan xeerka iyo tababarka

Shaqaalaha MPD ee la dhaariyay waxa kaliya oo loo ogolyahay inay isticmaalaan xoog waafaqsan tababarka MPD. Sababta oo ah in xoog sharci ahaan loo caddeeyo si toos ah macnaheedu ma aha in xoog la isticmaalo ama heerka xoogga ay oggolaato xeer; tusaale ahaan, qaar ka mid ah noocyada gaarka ah ee isticmaalka xoogga ayaa ku xaddidan duruufo gaar ah xoogna waa in ay u hoggaansamaan dhammaan qaybaha xeerka ee lagu dabaqi karo oo ay ku jiraan kuwa la xiriira o ay adeegsadaan farsamooyinka hoos u dhigista.

Tusaalooyinka gaarka ah qaarkood waxaa ka mid ah:

- Iyadoo Xeerka MN uu ku jiro Ceejinta sida sharci ahaan loo oggol yahay xaaladaha xoogga dilaaga ah, saraakiisha MPD waa laga mamnuucay inay isticmaalaan farsamooyinkaas, oo ay ku jiraan xaaladaha xoogga dilaaga ah (eeg qaybta Mamnuucidda Qoor Ka Qabashada iyo ceejiska ee P&P 5-304).
- Isticmaalka ridista hubka ee baabuurta waxay ku xaddidan tahay qaybta Hubka ee P&P 5-312.

5. Diiwaangeli duruufaha

Xaqiiqooyinkan iyo xaaladahan ku saabsan macquulnimada ujeedada waa in la caddeeyaa marka la qorayo xoog (sida ku cad qaybta Warbixinta Xoogga ee xeerkan).

B. Qiyaas si aad u qaabisho

1. Daryeelka gaarka ah

Saraakiishu waa inay sameeyaan daryeel gaar ah marka ay la falgalaan shakhsiyaadka la yaqaan ee leh caafimaadka jidhka, maskaxda, naafanimada korriinka, ama garaadka sida shakhsiga naafanimadiisa waxay saamayn kartaa awoodda qofka si uu u fahmo ama u hoggaansamo awaamiirta saraakiisha.

2. Caruurta

a. Xaalad-dejinta iyo caruurta

Sida waafaqsan P&P 7-809 iyo qaybta Xaalad dajinta ee xeerkan ([IV-D]):

- i. Marka ay suurtoagal tahay, saraakiishu waa inay shaqaalaysiiyaan horumarka ku habboon iyo xeeladaha is-gaarsiinta ee ku habboon horumarka iyo dhaawaca iyada oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn:
 - Isticmaalka dhawaaq deggan oo cabbiraya, iyo hab-dhaqan oo dhexdhexaad ah.
 - Isticmaalka luuqad fudud oo la taaban karo iyo weedho toos ah.
 - Ka fogaanshaha luqadda hanjabaadda.
- ii. Saraakiisha ayaa laga yaabaa inay ku celceliyaan ku celceliyaan cod cad si ay u xoojiyaan tilmaamaha. Marka ay ku habboon tahay, saraakiishu waxay u oggolaan doonaan waqti dhallinta si ay ugu hoggaansamaan tilmaamaha.
- iii. Saraakiishu ma isticmaali karaan hanjabaad iyo caga-jugleyn si ay ugu hoggaansamaan dhallaanka.

- iv. Si la mid ah kulan kasta, saraakiisha waxaa laga filayaa inay si joogto ah u qiimeeyaan xaaladda, oo ay adeegsadaan farsamooyinka hoos u dhigista, oo ay raadiyaan xalliyo nabadeed inta lagu jiro shilalka ku lug leh da'yarta.
 - v. Saraakiishu waa inay sidoo kale xisaabiyaan falcelin kasta oo ku salaysan cabsida dhallinta ay la kulmi karaan inta lagu jiro kulanka taasoo u muuqan karta gardaro, difaac, diidmo, ama carar.
 - vi. Joogitaanka sarkaalku wuxuu noqon karaa mid cabsi gelin iyo hanjabaad ku ah da'yarta, sidaas darteed, saraakiishu waa inay si degan oo xushmad leh ula yimaadaan qaab aan iska hor imaad ahayn iyadoo iska ilaalinaya taabashada jirka, haddii ay suurtagal tahay, si loo kala saaro xiisadda iyo welwelka iyadoo la ilaalinayo amniga.
- b. Qodobo gaar ah oo loogu talagalay dhallaanka
- Iyadoo la raacayo qaybta xeerka ee macquulnimada ujeedada ([IV-A]):
- i. Haddii xoog loo baahdo, saraakiishu waa inay ku xisaabtamaan arrimaha gaarka ah ee da'yarta oo ay ku jiraan:
 - Da' muuqata.
 - Cabirka jidhka.
 - Awoodda la xiriirta sarkaalka marka loo eego da'yarta.
 - Ilmaha curyaannimada la yaqaan ama la dareemay.
 - Khatarta uu leeyahay dhallinku.
 - ii. Si kastaba ha ahaatee, qiimeynta saraakiisha ee arrimahan ma saameyn doonto jinsiyadda ama qowmiyadda ilmaha, asalka qaran, jinsiga, aqoonsiga jinsiga, diinta, ama xaaladda ilmaha ee ku saabsan kaalmada dadweynaha.
 - iii. Saraakiishu waa inay tixgeliyaan haddii dhallintu noqon karto mid aan u hoggaansamin sababtoo ah nafo caafimaad ama dabecadeed, naafada caafimaadka ee dabecadda, daciifnimada jirka ama maqalka, luqad xumo, ama isticmaalka daroogada ama khamriga (P&P 7-809).
- c. Dhalinyaro ku dhaawacantay xoog
- i. Haddii ay dhacdo in qof aan qaan-gaarin uu ku dhaawacmo isticmaalka xoogga, saraakiishu waa inay qaadaan tillaabooyin degdeg ah oo ay ku bixinayaan daryeel caafimaad ([IV-F] and P&P 7-350).
 - ii. Saraakiishu waa inay ogeysiyaan ilmaha yar waalidkiisa, masuulka, ama qof kale oo weyn oo ka masuul ah dhaawaca sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah.

C. Waajibka Faragelinta

1. Shaqaalaha la dhaariyay waxaa waajib ku ah ilaalinta shacabka iyo shaqaalaha kale.
2. Iyada oo aan loo eegin muddada ama darajada, shaqaale kasta oo la dhaariyay oo la socda shaqaale kale oo isticmaalaya awood kasta oo ay si macquul ah u aaminsan yihiin waxay u dhigantaa awood kasta oo mamnuuc ah, ama xoog aan habboonayn ama aan macquul ahayn (oo ay ku jirto isticmaalka xoog marka aan loo baahnayn), waa in ay isku dayaan inay si badbaado leh u dhexgalaan. hab af iyo adinba, haddii ay sidaas yeeli waayaana waxaa laga yaabaa in lagu xukumo ciqaab la mid ah sida haddii ay iyagu laftoodu ku hawlan yihiin xoog la mamnuucay, si aan habboonayn ama caqli-gal ahayn.

D. Xaalad-dejin

1. Marka dhammaan xaaladaha macquulka ah ee la og yahay ay muujiyaan inay badbaado tahay oo ay suurtagal tahay in sidaas la sameeyo, saraakiishu waa inay:
 - a. Isku day inaad hoos u dhigto ama aad dejiso xaaladda si waqti badan, ikhtiyaari iyo agabba ay u helaan.
 - b. Tixgeli, iyadoo lagu salaynayo indho-indhaynta dhabta ah ee sarkaalka iyo guud ahaan duruufaha, haddii u hoggaansanaan la'aanta la beegsadaha ay tahay isku day ula kac ah oo lagaga hortagayo ama awood la'aanta in lagu dhaqmo iyadoo lagu salaynayo arrimo ay ka mid yihiin, laakiin aan ku xaddidnayn, shucuurta iyo dhaqanka la beegsadaha.
2. Xeeladaha xaalad dejinta waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn:
 - Codsashada saraakiisha dheeraadka ah iyo agabka kale ee goobta, kuwaas oo laga yaabo in ay ka dhigaan doorashooyin xoog badan oo la heli karo oo laga yaabo inay gacan ka geystaan yaraynta guud ahaan xoogga la isticmaalo.
 - Caqabadaha u dhexeeya la beegsadaha diidan wada shaqayn iyo sarkaalka.
 - Isku dayga in la takooro la beegsada oo la xakameeyo goobta.
 - Yaraynta khatarta dhibaato iman karta iyadoo la isticmaalayo fogaan, dabool ama qarin.
 - Abuurista meel bannaan oo u dhaxaysa sarkaalka iyo la beegsadaha, iyadoo la siinayo sarkaalka fursad uu ku qaato waqti uu dib ugu qiimeeyo fursadaha xoogga.
 - Ka fogaanshaha isdhexgalka.
3. Sarkaalku waa inuu adeegsadaa farsamooyinka debcinta iyo beddelka heerarka sare ee xoogga oo waafaqsan tabobarkooda mar kasta oo ay suurtagal tahay oo ku habboon tahay ka hor inta uusan u dhaqaaqin xoog iyo in la yareeyo baahida xoogga.
4. Kahor inta aan xoog la isticmaalin, saraakiishu waa in ay isku dayaan in ay adeegsadaan fikradaha iyo tabaha soo socda marka ay nabdoon yihiin oo ay suurtagal tahay, taas oo ka caawin karta saraakiisha in ay yareeyaan khatarta naftooda iyo kuwa kaleba.

Error! Reference source not found.

Bogga 14 of 18

- a. Usheeg inaad tahay sarkaal booliis.
- b. Isku day inaad afka xaaladda ku dajiso
- c. Isku day inaad isticmaasho xeelado-dejin dheeraad ah ama doorashooyinka xakamaynta.
- d. Sii amarrada la raaco, oo qofka fursad macquul ah u sii inuu u hoggaansamo. Mar kasta oo ay suurtagal tahay iyo marka dib u dhaca noocaas ahi aanu wax u dhimayn badbaadada qof kale ama sarkaalka oo aanu keeni doonin burburinta caddaynta, baxsashada tuhmanaha, ama samaynta dembi, sarkaalku waa inuu u oggolaadaa shakhsiga waqti iyo fursad uu ugu hoggaansamo amarada afka ka hor inta aan xoog la isticmaalin.

E. Tallaabooyinka Saraakiisha u horseedaya Khatar aan loo baahnayn

1. Falalka saraakiisha ee aan loo baahnayn in khatar galiso naftooda, tuhmanayaasha, ama dadweynaha

Dhaqanka ama ficilka sarkaalku waxay saamayn ku yeelan karaan cadadka xoogga loo isticmaalo xaalad kasta. La'aanta xeelado macquul ah ama caqli-gal ah waxay xaddidi kartaa fursadaha ay heli karaan saraakiisha, waxayna si aan loo baahnayn khatar gelin karta saraakiisha iyo dadweynaha.

- a. Saraakiishu waa inay adeegsadaan caqli-gal, xeelado hufan iyo ikhtiyaarrada la heli karo inta lagu jiro kulanka si loo kordhiyo suurtagalnimada inay si badbaado leh u xakameeyaan xaaladda.
- b. Saraakiishu waa inaysan si ula kac ah u isticmaalin ereyo ama ficillo uu sarkaal macquul ah ku soo gabagabeyn doono ujeeddadiisu tahay in lagu kiciyo ama lagu kordhiyo hab-dhaqan falcelineed. Akhlaaqda la mamnuucay waxaa ku jira laakiin kuma koobna oo kaliya cayda shaqsiyaadka.
- c. Marka la cabbiro in awood loo adeegsaday suurtagal yahay iyo in falkii sarkaalku ku kacay ay ahayd mid suurtagal yahay, hab-dhaqanka sarkaalku waxa lagu qiyaasi doonaa dhammaan hab-dhaqanka ka horreeya adeegsiga xoogga, oo aan ku koobnaan doonin oo keliya in xoog lagu oggolaaday sharciga xilligan la isticmaalo.

2. Falalka saraakiisha ee lagu ilaalinayo xurmada nololaha

Saraakiishu waa in ay tixgeliyaan booskooda oo ay isku dayaan in ay naftooda dhigaan meesha ugu fiican ee xeeladaysan, si ay sare ugu qaadaan awoodda ay u leeyihiin in ay si badbaado leh u xalliyaan khatarta daran. Xurmada nololaha waa inay noqotaa mabda'a hagaya saraakiisha inta lagu jiro xaaladahan waana inay isku dayaan inay yareeyaan suurtagalnimada inay la kulmaan xoog wax dila intii suuragal ah.

F. Daaweynta caafimaad iyo Isticmaalka Xoogga

1. Shaqaale kasta oo la dhaariyay oo katirsan MPD oo isticmaala xoog waa, sida ugu dhakhsaha badan ee macquulka ah, go'aaminta haddii qof uu muujiyo dhaawac muuqda ama calaamadaha cidhiidhiga caafimaadka, uu miyir beelay, ka cawday dhaawac ama cidhiidhi caafimaad, ama uu codsaday daryeel caafimaad, waana inuu bixiyaa gargaar caafimaad oo waafaqsan tababarka oo uu codsadaa Adeegga Caafimaadka Degdegga ah (EMS) haddii loo baahdo (sida waafaqsan P&P 7-350). Qaar ka mid ah xulashooyinka xakamaynta xoogga ayaa ku lug leh ama u baahan daryeel caafimaad oo dheeraad ah.
2. Gargaarka caafimaad ee loo bixiyo si waafaqsan siyaasadda maaha mid loo soo wargelin karo isticmaal xoog.

G. Ma jiro aargoosi, ciqaab ama qasab

Xoog, ama hanjabaada xoog, looma isticmaali karo hab aargoosi, ciqaab, ama xoog ku muquunin sharci darro ah, oo ay ku jirto laakiin aan ku xaddidnayn ciqaabta ama aargoosiga qof:

- Cararaya.
- Diidista xariga.
- Ku lug yeelashada dhaqan aflagaado ah.
- Weerar lagu qaado sarkaal.
- Ka qayb qaadashada isku soo bax ama mudaaharaad sharci ah.
- Si sharci ah u sawirida ama duubista sarkaal (P&P 9-203).

H. Majiro Aargoosi ka Dhan ah Shaqaalaha

Sida ku cad P&P 2-106, shaqaaluhu waa in aanay ka aargoosan shaqaalaha gudashada Waajibka ka warbixinta ama Waajibka Faragelinta.

I. Ku Dhawaaqida Qabashada iyo Digniin la xiriirta in la doonayo in Xoog loo adeegsado**1. Ku dhawaaq Xirista**

Marka ay samaynayaan xiris sarkaalku waa in uu af ahaan ugu dhawaaqaa qabashada la beegsadaaha, marka ay suurto gal tahay, si waafaqsan xidhitaanka, baaridda iyo qabashada, iyo xeerarka iyo nidaamyada la xidhiidha dammaanadda (P&P 9-100, P&P 9-200 iyo P&P 9-300), oo waafaqsan tababarka.

a. Marka xoog loo isticmaali karo in la xiro

Sida uu qabo sharciga MN § 629.33, haddii sarkaalku u sheegay la beegsadaaha in sarkaalku doonayo inuu xidho la beegsadaaha, iyo haddii la beegsadaaha markaas baxsado ama uu si xoog ah u diido xidhitaanka, sarkaalku wuxuu isticmaali karaa dhammaan hababka lagama maarmaanka ah iyo sharciga si loo xiro laakiin ma isticmaali karo xoog dilaa ah in la ogolayahay in la sameeyo maahane sida hoos

Error! Reference source not found.

Bogga 16 of 18

timaada qodobka 609.066. Awooda caynkaas ahi waa inay la socotaa dhammaan qaybaha P&P 5-300.

b. Xakamaynta ugu yar ee la ogolyahay xirista

Sida uu qabo sharciga MN ee qoddobkiisa 629.32, sarkaalka xidhaya kuma xidhi karo qofka la xidhay wax ka badan oo lagama maarmaanka u ah xadhiga iyo haynta.

c. U sheeg la beegsadaha waxa ku saabsan waaranka

Sida ku cad qodobka Sharciga MN 629.32, sarkaalku waa inuu ku wargeliyaa la beegsadaha in sarkaalku ku dhaqmayo amar, waana inuu tusiyaa la beegsadaha waaranka haddii la codsado inuu sidaas sameeyo. Qabashada sarkaalka ku shaqeeya waaran waa sharci in kasta oo sarkaalku aanu gacanta ku hayn warqadda waaranka wakhtiga la xidhayo, laakiin haddii qofka la xidhay uu sidaas codsado waa in waaranka qofkaas loo tusiyaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah. Sarkaalku si sharci ah ayuu qofka u xidhi karaa marka uu kula taliyo sarkaalka kale ee nabada ee gobolka in waaran loo soo saaray qofkaas.

Fiiro gaar ah: Sarkaalku wuxuu ku tusi karaa waaranka isagoo isticmaalaya kombayutarka kooxda.

2. Ka dig ujeedada isticmaalka xoogga

Kahor inta aan la isticmaalin xoog, saraakiishu waa in ay bixiyaan digniino afka ah oo muujinaya in ay doonayaan in ay adeegsadaan xoog haddii uusan shakhsigu u gudbin awooddooda, marka ay ammaan tahay oo ay suurtoogal tahay in sidaas la sameeyo.

- a. Saraakiishu waa inay u oggolaadaan wakhti macquul ah in shakhsigu u hoggaansamo digniinta, marka ay suurtoogal tahay inuu sidaas sameeyo.
- b. Digniintu waa inay dhacdaa oo keliya xaaladaha uu sarkaalku si macquul ah u aaminsan yahay inay keeni karto adeegsiga awood la oggolaaday.
- c. Xeerkan looma fasiran karo inay oggolaato luuqad adag oo aan loo baahnayn.

J. Warbixin Loo Baahan Yahay

Isticmaalka awoodda la oggol yahay wuxuu u baahan yahay in si taxaddar leh loo fiirsado xaqiiqooyinka iyo xaaladaha kiis kasta. Shaqaalaha MPD ee la dhaariyay waa inay qoraan warbixin faahfaahsan, warbixin dhamaystiran xaalad kasta oo loo isticmaalay xoog la soo sheegi karo (si waafaqsan P P&P 5-302). Dhammaan adeegsiyada xoogga waa in la diiwaangeliyaa oo la baaraa iyadoo la raacayo siyaasadaha MPD.

K. Tababar

1. Dhammaan saraakiishu waa inay helaan tababar, ugu yaraan sannadkii, isticmaalaka MPD ee xeerka xoogga iyo cusboonaysiinta sharciga ee la xidhiidha (sida waafaqsan P&P 2-500 iyo xeer kasta oo la xidhiidha qalab ama hub gaar ah).
2. Intaa waxaa dheer, in tababaro joogto ah iyo waqti-xilliyeedba loo bixiyo loona qaabeeyo:
 - a. Bixi farsamooyinka isticmaalaka iyo xoojinta muhiimada xaalad-dejinta.
 - b. Isku day duruufaha iyo xaaladaha toogashada dhabta ah; iyo
 - c. Kor u qaad ku dhaqanka go'aanka iyo xukunka saraakiisha ee adeegsiga aan ahayn xoog wax dilaya si waafaqsan xeerkan.
3. Ka hor inta aan loo oggolaan in ay qaataan hubka dhammaan saraakiisha waa in ay helaan tababaro iyo tilmaamo la xiriira isticmaalaka saxda ah ee xoogga dilaaga ah iyo xeerarka MPD iyo Sharciga MN ee la xiriira awooddaas (sida waafaqsan P&P 5-304, P&P 5-312, P&P 3-200 iyo P&P 5-400). Tababarka iyo waxbarid noocan oo kale ah waa inay sii socdaan sannad kasta.
4. Ka hor intaysan qaadan qalab la oggolaaday, dhammaan saraakiishu waa inay helaan tababar iyo tilmaamo ku saabsan adeegsiga aaladda oo ay ku jiraan tababaro la xiriira adeegsiga xoogga dilaaga ah iyo kuwa kale oo aan ahayn xaaladaha xoogga dilaaga ah (sida waafaqsan P&P 3-200 iyo P&P 5-304). Tababarka iyo waxbarid noocan oo kale ah waa inay sii socdaan sannad kasta.
5. Taliyaha Booliisku waa in uu hubiyo in MPD ay hayso diiwaanka u hoggaansanaanta MPD ee shuruudaha tababarka ee isticmaalaka xoogga.

L. La xisaabtanka

1. Shaqaalaha waa lagula xisaabtami doonaa u hoggaansanaanta sxeerarka iyo habraacyadan.
2. Shaqaalaha u adeegsada xoog aan macquul ahayn waxa laga yaabaa in laga qaado tallaabo sixid ah ama mid anshax.

M. Wareejin qof la hayo

Kahor wareejinta haynta maadada xoog la isticmaalay, shaqaalaha MPD ee la dhaariyay waa in ay afka ku ogeysiyaan wakaalada ama shaqaalaha:

- Nooca xoogga la isticmaalay,
- Dhaawac kasta ama dhaawac la sheegay oo soo gaaray,

Error! Reference source not found.

Bogga 18 of 18

- Wixii gargaar caafimaad ah oo la sameeyay, iyo
- Haddii EMS la soo wacay iyo haddii ay sidaas tahay, haddii EMS ay la xidhiidho bukaanka, haddii bukaanku diiday ama aqbalay EMS, iyo haddii bukaanka u qaday EMS si loogu daweeyo.

DRAFT